

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Tractatus De Executoribus Vltimarvm Volvntatum duorum
celeberrimorum iurisconsultorum**

Canis, Johannes Jacobus

Constantia, 1593

VD16 ZV 2896

Kapitel

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63406](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63406)

statorem: & idem dicendum, quod executor
 non eliget tales puta naturales. Fallit in tali- 37
 mentis: quia illa debentur de iure canonico:
 quod etiam debet seruari in foro ciuili: vt c.
 cum haberet. extra. de eo, qui duxit in matri-
 monium, quam polluit per adulterium. & te-
 net Dyn. in consil. suo 17. quod incipit: questio
 talis est, quidam Orland. & Bal. in quest. 24.
 & vltim. 4. part. l. id, quod pauperibus. &
 subdit quod si tali spurio data fuerint per epi-
 scopum omnia bona, quod ea prescribit spatio,
 30. anno. arg. l. generaliter. ff. de noxa. Si vero
 tales sunt prohibiti propter inimicitiam leuem,
 & tacite, similiter potest eis distribui, quia
 censetur remissa per confessionem: dummodo
 de ipsa articuletur: vt §. fin. instit. de iureiur.
 & no. Bal. in 23. q. quartæ partis. d. l. id, quod
 pauperibus. Secus, si fuisset grauis: per l. 3. in
 fin. ff. de adimend. lega. & per Lucius S. Lu-
 cius Titius damam. ff. de lega. 2. vbi odiosi non
 comprehenduntur.

S V M M A R I V M.

1. Executor administrationis rationem reddere
 tenetur: quatuor potissimum rationibus.
2. Executor quo casu liberetur a redditione ratio-
 num in re villicationis.

3. Exe-

3. Executori remissio rationum reddendarum, an iure fieri debeat.
4. Executori in reddendis rationibus suscepta administrationis, quatuor obseruanda sunt. Et primùm, ut reddere debeat.
5. Executor rationes qualiter reddere debeat.
6. Executor an fidem faciat productione Codicis, in magnarum expensarum redditione.
7. Executoris iuramento quando steur in reddendis rationibus. & 9.
8. Executorem minutas expensas, plures tamen numero, libro rationum probasse an sufficiat, adhibito iuramento.
10. Executor quando rationes reddere teneatur.
11. Executor qua actione compelli possit ad rationes reddendas.

I 5. Nouissimum verò sit documentũ, quod executor suæ villicationis reddat rationem. Quod tribus suadendum est rationibus. † Prima est, quia docuimus supra, quod ipse deberet facere inuentarium, cuius finis est, ut ratio reddatur: alioquin dicta confectio videretur inutilis. Secundo, quia tutores, curatores, œconomi & similes personæ reddunt rationem: ut ff. de negot. gest. l. 4. ff. de tuto. & curator. datis ab his l. 1. in princ. ff. de administ. tut. l. actus. C. eodem titu. l. rationes. C. arbitrium tutelæ. l. tutorem. Et tertio, quia etiam villicus reddit.

reddit. de accu c. qualiter & quand. el. 2. &
 in authen. de sanctissimis episcopis s. œcono-
 mus. col. 9. Quod fallit, vbi † esset liberatus 2
 & absolutus executor à ratione reddenda per
 testatorem: quia talis liberatio & absolutio
 valet, vt verbum sonat: nisi contra eum pro-
 baretur dolus in administrādo, vel distribuē-
 do: vt ff. de admi. tuto. l. quidam decedens. de
 libe. leg. l. si quis rationem. & l. si petitor. &
 ff. de leg. 2. l. si seruus vetitus & not. in Specu.
 de instrumen. edit. s. nunc aliqua. versicu. not.
 Ioan. And. in addi. Specu. & c. Ioan. de testa-
 men. Salyc. tamen & Dy. consuluerunt, † quod 3
 in dubio non valeat dicta remissio ne inuite-
 tur quis ad delinquendam: & ne fructum suæ
 malignitatis acquirat. Item, quia non mere-
 tur liberari: & talis liberatio videtur relicta
 in pœnam non patientis de se fraudari: contra
 l. 1. C. de his, quæ pœnæ nomine. & ad l. si quis
 rationē. respondet: quia loquitur de administ.
 prator & ita intelligit glos. in l. Aurel. s. Caio
 ff. de lib. leg. Verba igitur operātur, vt remissa
 videatur solū scrupulosa redditio: vt not. ipse
 in l.

in l. nulli. C. de episc. & cler. & l. cum neces-
 sitatem C. de fideicommiss. Et eodem modo dicit
 Paul. de episcopo, quod nemini reddet ratio-
 nem, nisi Deo: vt d. l. si quis ad declinandam.
 4 † Circa tamen prædictam redditionem ratio-
 num quatuor sunt intelligenda. Primum, cui.
 Secundum, qualiter. Tertium, quando. Quar-
 tum: qua actione. De primò, cui ratio reddi
 debet. Quidam dixerunt episcopo, vt l. nulli.
 §. 1. C. de episc. & cler. Pleriq; quod iudici se-
 culari, vt §. si verò solis. & §. si verò edificat.
 in authen. de eccl. titu. Plurimi putant. quod
 hæredibus & legatarijs: quorum maxime in-
 terest: vt l. de vno quoq; .ff. de re iudic. Spec.
 vero in §. nunc aliqua. ver. sed cui. simpliciter.
 tenet, quod iudici seculari siue domino episcopo,
 in eius optione, præsentibus tamen vel citatis
 hæredibus, & legatarijs: vt l. 1. & authen.
 ibi posita. C. si vt se ab hæred. se ablineat. de
 elect. c. statumimus. de testibus. c. significauit. de
 confirmatione vtili, vel inutili. c. cum dilecta.
 Idem tenet Sal. in l. nulli. per l. actus ff. de ad-
 mi. tu. dicens procedere est in executore, qui non
 est subditus episcopo, sed ab eo exemptus: vt
 cle. eos

cle. eos quib. de test. & in auth. de eccl. tit. 5.
 si quis autem † De secundo: Quidam dixerunt
 per testes, vt. C. de vsufr. l. cum quidam. ff. de
 mino. l. intra vtil. Quidā, quod per iura. l. or-
 phanotrophos. C. de epi. & cl. & l. si quis pro
 redemptione. §. 1. C. de do. Aliqui, quod per co-
 dicē rationū, vt §. œconomos in auth. de sanct.
 epis. Nonnulli, quod per codicem rationum cum
 iureiurando simul. Ex dictis aut Bald. in l. id,
 quod pauperibus. vltima parte & Sal. in, l.
 nulli. C. de episco. & cler. potest sic distingui:
 vel ad regulam reduci. In † expensis magnis 6
 non sufficit codex rationum: vt. l. instrumenta
 domestica. C. de proba. neq. iuramentum: quia
 non est legitima probatio. vt. l. fin. §. in compu.
 C. de iur. deli. Sed exigentur testes vel instru-
 menta: vt. l. qui accusare. C. de edendo. l. in ex-
 ercendis. C. de fid. instru. Vel euidentia operis,
 puta capella constructa: vel sepulchrum cum
 architectorum æstimatione. l. fi. C. de alimen.
 pupil. præstan. fac. §. quod autem. in Auto. de
 non alie col. 3.

† Fallit primò, in expensis, quæ secretò per
 testamentum debent fieri: vt. l. Theopompus. 7
 1 ff. de

ff. de dote prælegata: & d. l. nulli. & ibi per
salic.

Fallit secundò, in expensis minimis, quia si-
militer stabitur iuramento ipsius executoris:
vt l. si quis in redemptionem C. de don. & idem
si iurauit à principio fideliter exequi: quia non
debet iuari pluries. l. quia bona. §. si quis. ff.
de dam. infe.

8 † Fallit tertio, in expensis minutis, qua ta-
men coaceruatae sunt magnæ: quia stabitur co-
dici rationum cum iuramento, verbi gratia,
quia dedit vni quinq; solidos, alteri quatuor:
ar. l. fin. §. fin. C. de iure domi. impetrando. l. 2.
C. de alimen. pupil. præstan. l. Nefennius. ff. de
neg. gest. quod mihi placet dummodo accedat
verisimilitudo.

9 † Fallit quarto in magnis etiam quantita-
tibus, vbi episcopus secundum qualitatem per-
sonæ statueret iuramentum deferendum: quia
cùm sit pater pauperũ, videtur habere ad hoc
mãdatum generale cum libera. sic intel. Bal.
l. si quis pro redemptione C. de dona. Quod est
verum: nisi executor conuictus esset de persi-
dia & mendacio: quia tunc nec staretur iura-
mento,

mento, nec rationibus: argum. ff. de adulte. l. si qui adulterij. ff. qui satisda cogan. l. de die s. fin. 22. quest. 5. paruuli. & 2. quest. 7. non potest. 7. quest. 1. prohibent. extra de pigno. in fin. vt eccle. beneficia. c. 1 in fin. de præssum. scribam. de proba. l. iubemus.

† De tertio videlicet, quando quidam pu- I O
tabant demum finito officio executionis: & non ante, sicut fit in tutore ac curatore: vt instit. de attil. tu. s. fin in fin. & glos. in l. 2. C. de administ tut. & est gloss. qua generaliter loquitur in l. qui proprio. s. fin. ff. de procur. Verius tamen est, quod statim cum male gerit possit conueniri, & hoc naturalis ratio exigat. Nec obstat, quod dictum est de tutoribus, & curatoribus: quia eorum potestas est fortior. Durat aut hoc ius vsq; ad annos 40. quoniam episcopus tanto tempore ius pauperum prosequitur: vt in authen. de eccle tit. s. quod temporalibus.

De actione † vero, de qua quarto dubita- II
batur, conclude secundum Iac. Bu. & Sali in l. nulli. quod executor testamētarius: & qui cōsensit, tenetur mādati, quod morte nō finitur: cū post mortem dirigatur. l. si vero non remu. in

I 2 fin.

fin. ff. mada. Si non consensit, vel est legitimus tenebitur actione neg. gest. quia ex necessitate gessit. arg. l. tu. ff. de negot. gest.

S V M M A R I V M.

1. Executor aut episcopus qualiter exequi debeant testatoris voluntatem.
2. Executor legitimus, testamentario non agente agere ne possit, Et quid, si concurrat impotentia facti aut iuris. nu. 3.
4. Commissarius quando exequatur voluntatem testatoris.
5. Executore testament. mortuo, quis exequi debeat.
6. Executio testamenti, an transeat ad successorem. Et id quando.
7. Executio testamenti, quibus casibus non transeat in successorem, mortuo executore & n. 8. & 9.
10. Executioni testamenti quando succedat legitimus.
11. Executionis officium: an accrescat alijs, executore vno deficiente.
12. Executorum pars minor: an possit exequi minore parte impedita, vel exequi nolente.
13. Executor legitimus exequetur, quando testamentarij testamento dati: non funguntur officio, tempore sibi praefixo.
14. Episcopus, an exequatur, testamentario remoto, tanquam suspecto. Et quid de procuratore, praelato, & iudice delegato nu. 15
16. Episcopus exequetur commissario intra debitum tempus non agente.
17. Legata pia tempus habent exequendi semestrem.
18. Executionis tempus anni praescripti, vnde inchoandum.

19. Exc-